

VÝZNAMNÉ UDÁLOSTI ROKU 2002

LEDEN

- Nabylo právní moci rozhodnutí, kterým ÚOHS uložil pokutu **sto tisíc korun Ministerstvu dopravy a spojů** za porušení zákona o zadávání veřejných zakázek v případě zkušebních testů pro autoškoly a další dopravně správní agendy. „**Ministerstvo nepostupovalo podle zákona a bez respektování příslušných ustanovení zadalo zakázku vybrané firmě,**“ konstatoval **předseda ÚOHS Josef Bednář**. Antimonopolní úřad posoudil porušení zákona jako závažné. Zákon v takovém případě umožňuje vyčíslit peněžitou sankci až do výše jednoho procenta ceny zakázky. Její celková hodnota činila 86.945.008 Kč. „**Při stanovení výše pokuty jsme přihlédlí k tomu, že ministerstvo muselo poměrně v krátké době zajistit vydání tiskopisů pro účely dopravně správní agendy, tedy pro účely jak Ministerstva dopravy a spojů tak okresních úřadů, právě v souvislosti s převodem kompetencí na tyto orgány z Ministerstva vnitra a Policie České republiky,**“ dodal **předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Josef Bednář**.

- *Dne 16. ledna navštívil ÚOHS hlavní vyjednaváč EU pro ČR Rutger Wissels, který vyjádřil spokojenost s činností úřadu. „Hlavní poselství, které jsme pro úřad pana Bednáře měli bylo to, aby pokračoval na této dobré cestě i nadále. Role ÚOHS je velice důležitá a její důležitost ještě vzroste v okamžiku, kdy se Česká republika stane součástí Evropské unie,“ uvedl Wissels. Jedním z témat jednání byla i restrukturalizace ocelářského průmyslu. K tomuto předseda ÚOHS zopakoval: „Co se týče oblasti ocelářství není možné udělit veřejnou podporu žádnému podniku, pokud ČR nezíská obecnou výjimku ze strany EU.“ Z tohoto důvodu Úřad v prosinci 2001 nepovolil výjimku ze zákazu veřejné podpory ve prospěch společnosti Nová huť, a.s. a zamítl tak podporu v celkové výši 750 miliónů korun (1 tranže), která byla Nové huti poskytnuta formou provozního úvěru Konsolidační bankou Praha. V této souvislosti bylo v lednu 2002 zahájeno správní řízení o zrušení zmíněné veřejné podpory. „Povinnost vrátit tuto podporu vznikne až na základě pravomocného rozhodnutí antimonopolního úřadu,“ dodal k tématu předseda Josef Bednář.*

- Úřad povolil výjimku ze zákazu veřejné podpory ve prospěch společnosti **Mitsubishi electric automotive czech s.r.o.** O výjimku žádalo město Slaný a bude poskytnuta zvýhodněnou cenou prodeje pozemků za jednu korunu na metr čtvereční.

ÚNOR

- ÚOHS zahájil správní řízení ve věci povolení spojení RWE Gas AG a společnosti Transgas a osmi distribučních společností. Úřad také obdržel návrh na fúzi Agrofertu a Unipetrolu.

- Právomocně byla uložena pokuta **Úřadu městské části Brno-střed ve výši tři sta tisíc korun**. Šetření ÚOHS zjistilo opět závažná porušení zákona o zadávání veřejných zakázek, a to v celkem sedmi případech. Ve svém odvolání zadavatel žádal nové zvážení některých vytýkaných skutečností, a také informoval ÚOHS o organizačních a personálních změnách, které provedl. Zadavatel dále konstatoval, že jeho rozpočet je omezený a výše sankce je mimo jeho možnosti. **„Částka tři sta tisíc korun se pohybuje řádově v setinách procenta z celkového objemu rozpočtu městské části. Proto nelze souhlasit s tvrzením zadavatele, že sankce je mimo možnosti jeho rozpočtu,“** uvedl předseda ÚOHS Josef Bednář.

- ÚOHS vydal dne 22. února rozhodnutí, kterým udělil městu Příbram pokutu ve výši **100 000 korun**. Důvodem bylo zjištěné závažné porušení zákona o zadávání veřejných zakázek. Zadavatel porušil zákon při zadávání veřejné zakázky „**Výstavba 3 bytových domů s celkem 162 bytovými jednotkami v lokalitě Triangl, Příbram V – Drkolnov**“ tím, že uzavřel smlouvu na citovanou veřejnou zakázku jiným způsobem, než na základě obchodní veřejné soutěže.

- **Vrchní soud** v Olomouci definitivně potvrdil platnost pokuty 1 milion osm set tisíc korun, kterou musí za porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže zaplatit společnost Český Telecom. Vrchní soud tak i v otázce sankce navázal na svůj předešlý výrok z předešlého roku, kterým konstatoval, že **Český Telecom zneužil své dominantní postavení** na trhu provozování jednotné telekomunikační sítě k újmě konkurenta. Zmiňovaná společnost v pozici dominantního telefonního operátora opakovaně odmítala uzavřít se svým konkurentem Dattelem na území uzlového telefonního obvodu 02 Praha dodatek ke smlouvě o propojení sítě, který by ošetřil dělení poplatků mezi oběma operátory za propojení sítě i v případě, kdy Český Telecom účtoval zvláštní snížený tarif za svou službu Internet 99.

„Český Telecom znevýhodnil Dattel tím, že odmítl přistoupit na dohodu o propojení, podle níž by této společnosti poskytoval poměrnou část příjmů z příchozího provozu,“ uvedl předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Josef Bednář. Následkem jednání dominantního konkurenta společnost Dattel poskytovala svou přenosovou síť pro internetová volání se sníženým tarifem do své sítě zdarma, aniž by dostávala od Českého Telecomu propojovací poplatky v případech internetových volání. Společnost Dattel byla na takový stav nucena přistoupit, aby s ní poskytovatelé internetových služeb nerozvážali spolupráci. Český Telecom podal proti rozhodnutí ÚOHS žalobu k Vrchnímu soudu v Olomouci a požádal o přezkum rozhodnutí. **Soud tuto žalobu loni zamítl a obdobně skončila i druhá žaloba u Vrchního soudu týkající se výše pokuty.** Vrchní soud se přitom i v tomto případě zcela ztotožnil se závěry Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a sankci 1 milion 800 tisíc korun v neprospěch Českého Telecomu potvrdil.

BŘEZEN

- Předseda ÚOHS zamítl připravovanou **fúzi na trhu minerálních vod** a potvrdil tak závěry prvostupňového rozhodnutí úřadu ze září loňského roku. **V něm ÚOHS nepovolil spojení Karlovarských minerálních vod (KMV), Poděbradky a Hanácké kyselky.** Účastník řízení Karlovarské minerální vody a.s. se proti tomuto rozhodnutí odvolal a podal rozklad. Ve své argumentaci účastník řízení mj. namítl, že předpoklad nabytí 75 procent trhu uvažovaným spojením je spekulací. **"Nejde o spekulaci, ale reálné nebezpečí při zohlednění možnosti dalšího vývoje na trhu," uvedl k této námitce předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Josef Bednář. "Rozšířením výroby balených ochucených vod by pak mohla vzniknout situace, která by byla vážnou bariérou pro rozvoj ostatních konkurentů," uvedl dále.** Účastník řízení dále při podání rozkladu navrhl určitá omezení, ke kterým by se v případě souhlasu se spojením zavázal. Po seznámení účastníka řízení s výsledky jím dodatečně navrhovaných závazků pak KMV předaly ÚOHS další podání s žádostí, aby antimonopolní úřad nově rozhodl pouze o spojení KMV a společnosti Poděbradka. Ani v tomto případě ovšem ÚOHS neshledal důvody pro povolení spojení.

Proti pravomocnému rozhodnutí ÚOHS podal účastník řízení žalobu k Vrchnímu soudu v Olomouci.

- **Antimonopolní úřad navštívila** velvyslankyně Velké Británie v ČR Anne Pringleová. Tato vysoká představitelka britského ministerstva zahraničních věcí se během jednání živě zajímala o práci antimonopolního úřadu, zejména pak v souvislosti s veřejnou podporou. S předsedou ÚOHS Josefem Bednářem hovořila také o problematice ocelářství, bankovního sektoru a privatizaci energetiky.

- ÚOHS povolil spojení podniků **MALTERIE SOUFFLET** République tchéque se společností Obchodní sladovny.

- *Na pravidelných setkáních se dohodli předseda antimonopolního úřadu **Josef Bednář** s vicepremiérem **Pavlem Rychetským**. První z řady schůzek se uskutečnila v Brně. Hlavním smyslem jednání byla vzájemná koordinace kapitoly hospodářská soutěž před vstupem České republiky do Evropské unie. „Evropská komise jmenovala dva nezanedbatelné problémy, vypořádání veřejných podpor z minulosti a restrukturalizaci hospodářství,“ uvedl po setkání v Brně Rychetský. Jeho hostitel, předseda ÚOHS Josef Bednář pak zdůraznil: „**Pevně věřím, že poslední kroky, které se v této oblasti činí napomohou k urychlenému vyřešení, tak jak je očekáváno. To jest, že oblasti ocelářství bude do konce roku ze strany Evropské komise udělena obecná výjimka, a bude tedy moci i antimonopolní úřad udělit konkrétní podporu jednotlivým podnikům.**“*

- Byla povolena výjimka ze zákazu veřejné podpory ve prospěch společnosti **TI Automotive AC**, a to slevou na dani z příjmu. Celková hodnota veřejné podpory formou investiční pobídky nepřekročí pětáctyřicet procent celkové hodnoty investičních nákladů a nesmí přesáhnout výši 212,85 milionů korun. Investice společnosti má být zachována nejméně na dobu pěti let. TI Automotive hodlá investovat v okresech Jablonec nad Nisou a Mladá Boleslav částku 609 milionů korun, z toho do technologií 500 milionů korun. Hlavním cílem projektu je pořízení nového výrobního závodu na výrobu klimatizačních systémů.

- Úřad ukončil správní řízení a vydal rozhodnutí, kterým bylo konstatováno porušení zákona ze strany dvou předních českých pivovarů, **Plzeňského Prazdroje a Radegastu**. Správní řízení se týkalo opakovaného problému, kdy byly velké pivovary podezírány z uzavírání

exkluzivních smluv o dodávkách do restauračních zařízení. Tato exkluzivita by vylučovala vstup zejména lokálních, tzn. malých pivovarů do restauračních zařízení, čili omezovala velmi podstatně konkurenci a měla negativní dopad na spotřebitele. Účastníci řízení se proti rozhodnutí ÚOHS odvolali.

DUBEN

- Předseda ÚOHS v druhostupňovém rozhodnutí uložil pokutu ve výši **půl milionu korun společnosti RIGIPS** a potvrdil prvostupňové rozhodnutí úřadu z dubna loňského roku. Společnost RIGIPS se provinila tím, že v letech 1998-2001 uzavřela s distributory svých výrobků zakázané a neplatné dohody o nepřímém určení ceny pro prodej konečnému spotřebiteli. Tyto dohody narušily hospodářskou soutěž na trhu sádrokartonových desek v České republice. Společnosti RIGIPS bylo proto ze strany úřadu nařízeno vypracovat dodatky k těmto smlouvám, které zakázané dohody již obsahovat nebudou. Účastník řízení v rozkladu nepředložil žádné nové důkazy ani neuvedl nové skutečnosti, které by mohly změnit, popřípadě alespoň ovlivnit závěr úřadu uvedený v napadeném rozhodnutí.

- Předseda ÚOHS Josef Bednář se zúčastnil mezinárodní **konference v Aténách** zaměřené na soutěžní problematiku. V této souvislosti uvedl: „Soutěž se stává více globální záležitostí a Evropské unii hodně prospělo zavedení Eura. **V současné době dochází k významným změnám soutěžního práva.** Jde o modernizaci procesních pravidel, změnu nařízení pro kontrolu fúzí a kontrolu státní pomoci. **Soutěžní politika má být decentralizována, aby byla blíže k podnikatelům a občanům unie.** Posílí se tak pravomoci národních úřadů. Soutěžní politika se bude řešit blíže podnikatelským subjektům, povede k zvýšení právní jistoty a podle šéfa soutěžního generálního ředitelství Evropské komise Alexandra Schauba i k odstranění byrokracie.“

KVĚTEN

- Úřad pro ochranu hospodářské soutěže s podmínkami povolil spojení **RWE Gas AG se společnostmi Transgas a osmi distribučními plynárenskými společnostmi.** „Úřad v tříměsíčním správním řízení posuzoval zejména dopady tohoto spojení na hospodářskou soutěž a konečného spotřebitele,“ uvedl předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Josef Bednář.

„Na základě jednotlivých analýz jsme dospěli k závěru, že je třeba stanovit podmínky, na základě kterých bude spojení povoleno,“ sdělil Bednář. Dvě ze tří podmínek se přitom týkají podnikatelských aktivit Moravských naftových dolů. „**Společnost RWE nesmí přímo či nepřímo nabýt kontrolu nad touto společností a blokovat její rozhodnutí o záměrech, které budou mít zjevně konkurenční charakter vůči společnosti RWE,**“ uvedl Bednář. Třetí podmínka se týká posuzování zastupitelnosti jednotlivých médií zejména na regionálních trzích. Společnost RWE do doby ukončení privatizace nesmí také nabývat kontrolní podíly v distribučních společnostech v oblasti elektrické energie a tepla.

Při hodnocení celého případu úřad zkoumal stanoviska třetích stran k spojení, tj. vyjádření konkurenčních společností. ÚOHS obdržel celkem 9 závažných námitek proti fúzi (+ jedna fyzická osoba). „Antimonopolní úřad stanovením podmínek vytvořil předpoklady pro účinnou soutěž zejména do budoucna v souvislosti s předpokládanou liberalizací trhu. Úřad

samozřejmě zohlednil, aby spotřebitel nebyl pod tlakem monopolních cen, ale aby ceny za plyn byly výsledkem konkurence,“ uvedl Bednář. **Případ fúze RWE a Transgasu byl dosud největším, jakým se ÚOHS ve své desetileté historii zabýval z hlediska velikosti transakce. „Samozřejmě složitost případu spočívá i v tom, že se jedná o privatizaci odvětví, ve kterém v současné době neexistuje účinná soutěž,“ dodal Bednář.** Zástupci RWE se vzdali práva na podání rozkladu.

- Předseda ÚOHS v druhostupňových rozhodnutích ze dne 9. května 2002 potvrdil pokuty společnosti **Eurotel Praha, spol. s r.o. ve výši 48 milionů Kč a společnosti RadioMobil a.s., ve výši 15 milionů Kč** a navázal tak na své prvoinstanční výroky z července loňského roku. Zmiňované společnosti působí na trhu poskytování mobilních radiotelefonních služeb ve veřejných mobilních telekomunikačních sítích. Úřad ve dvou samostatných správních řízeních rozhodl, že uvedené společnosti svým jednáním v roce 2000 a 2001 zneužily svého dominantního postavení tím, že obě **účtovaly svým zákazníkům za minutu volání do sítě společnosti Český Mobil a.s. částku vyšší než za minutu volání, jakou si účtovaly navzájem za volání mezi svými sítěmi.** Tímto jednáním účastníci řízení porušili zákon o ochraně hospodářské soutěže **k újmě společnosti Český Mobil,** která nezískala z důvodu vyšších cen, které společnosti Eurotel Praha a RadioMobil účtovaly svým zákazníkům za volání do sítě společnosti Český Mobil takový počet nových zákazníků, jako za podmínek rovné hospodářské soutěže. Z důvodu těchto vyšších cen došlo k nižšímu objemu odchozího provozu ze sítě provozované účastníky řízení do sítě společnosti Český Mobil oproti provozu v opačném směru, čímž byla společnost Český Mobil znevýhodněna v hospodářské soutěži. Zavedení vyšších cen do sítě společnosti Český Mobil přitom odrazovalo potenciální zákazníky, aby využívali služeb právě této společnosti. Jestliže zájemce o mobilní telefon společnosti Český Mobil při svém rozhodování zjistil, že by hovory vycházející k němu od převážné části majitelů mobilních telefonů byly dražší, z hlediska spotřebitelského chování zcela logicky zvolil operátora na trhu již zavedeného. **„Chování účastníků řízení lze kvalifikovat jako velmi příznačné pro soutěžitele v dominantním postavení za situace, kdy na trh do konkurenčního vztahu vstupuje nový soutěžitel. Přitom především v počáteční fázi vstupu nového soutěžitele na trh soutěžitel v dominantním postavení stanovením vyšších cen do sítě nového operátora v zásadě vlastní újmu neriskoval, neboť počet volání ze sítě účastníků řízení do nové sítě byl nízký. Jednání účastníků řízení mělo za následek také újmu spotřebitelů – zákazníků účastníků řízení, kteří za srovnatelnou službu při volání do sítě společnosti Český Mobil platili na hovorném v některých tarifech částku vyšší, než za volání do sítě druhého účastníka řízení. Při stanovení výše pokuty Úřad v obou případech zohlednil, že každý z účastníků řízení přistoupil po zahájení správních řízení k částečné nápravě svého chování,“** uvedl předseda ÚOHS Josef Bednář.

Účastníci řízení podali proti rozhodnutí ÚOHS žalobu k vrchnímu soudu.

ČERVEN

- Byla povolena výjimka ze zákazu veřejné podpory ve prospěch společnosti **Takada Industries Czech Republic.** Výjimka byla povolena formou slevy na daň z příjmu, hmotnou podporou na vytváření nových pracovních míst ve výši 12 milionů korun a rekvalifikaci zaměstnanců (1,575 milionů korun). Celková hodnota uvedené veřejné podpory, ale nepřekročí šedesát procent investičních nákladů společnosti. Investice přitom bude zachována nejméně na dobu pěti let stejně jako vytvořená pracovní místa. Společnost Takada Industries

hodlá v Lounech vystavět nový závod na výrobu plastových funkčních doplňkových částí, které budou inkorporovány do vybavení automobilů. Hlavním odběratelem Takady na území České republiky má být společnost Tokai Rika, která realizuje podobný investiční projekt v lokalitě Lovosic.

- Úřad rozhodl o **zrušení veřejné podpory**, která byla poskytnuta **Nové huti, a.s.** Antimonopolní úřad tak navázal na své rozhodnutí ze dne 17.12.2001, v kterém zamítl podporu v celkové výši 750 miliónů korun, která byla Nové huti poskytnuta formou provozního úvěru Konsolidační bankou Praha. „**Nová huť je povinna odvést veřejnou podporu ve formě peněžitých prostředků poskytnutých Konsolidační bankou Praha splacením tohoto úvěru České konsolidační agentuře,**“ uvedl k rozhodnutí **předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Josef Bednář v době, kdy Česká republika ještě nezískala výjimku ze zákazu veřejné podpory do oblasti ocelářství ze strany Evropských společenství.** Nová huť podala proti rozhodnutí úřadu žalobu.

ČERVENEC

- Byla povolena výjimka ze zákazu veřejné podpory ve formě poskytnutí garance Českou konsolidační agenturou společnosti Škoda JS (Jaderné strojírenství), a to ve prospěch Komerční banky. Tato banka pak provede vystavení akontační záruky pro financování projektu Obnova systému kontroly JE Dukovany ve výši 401 mil. Kč. „**Neposkytnutí předmětné garance ze strany České konsolidační agentury by znamenalo zastavení projektu, což by mělo pro Škodu JS likvidační důsledky. Úřad předmětnou podporu povolil dočasně, a to na záchranu společnosti,**“ poznamenal **Josef Bednář.**

- ÚOHS povolil výjimku ze zákazu veřejné podpory ve prospěch společnosti **Královopolská, a.s.** Výjimka se týká garance Fondu národního majetku na podporu procesu soudního vyrovnání do výše zákonem stanoveného minima, tj. 550 000 000 korun. Dále pak jde o kapitalizaci pohledávky České konsolidační agentury v celkové výši 449 782 971,13 korun a kapitalizaci pohledávky společnosti Kras Brno ve výši 2 253 345 000 korun.

- ÚOHS povolil spojení soutěžitelů **HTC holding, a.s. a Zetor, a.s.** K fúzi dochází na základě smlouvy o koupi akcií mezi Českou konsolidační agenturou jako prodávajícím a společností HTC holding jako kupujícím. V konečném důsledku slovenská společnost získá 97,74 procent akcií v brněnském Zetoru. ÚOHS dále svým rozhodnutím povolil spojení HTC holding a Revitalizační Traktor, s.r.o. Spojení bude realizováno na základě smlouvy o převodu obchodního podílu mezi Revitalizační agenturou a společností HTC holding.

SRPEN

- V souvislosti s rozsáhlými záplavami na území České republiky a v návaznosti na vyhlášení stavu nouze v některých oblastech státu vydal Úřad pro ochranu hospodářské soutěže **Výklad postupu podle zákona o zadávání veřejných zakázek pro zadavatele v oblastech postižených přírodní katastrofou.**

- Úřad pro ochranu hospodářské soutěže povolil výjimku ze zákazu veřejné podpory ve prospěch společnosti **IVG Colbachini CZ s.r.o.** Formou veřejné podpory je sleva na dani

z příjmu, podpora vytváření nových pracovních míst ve výši 13,8 milionů korun a podpora rekvalifikace zaměstnanců ve výši 2,1 milionů korun.

- Úřad dále povolil na základě žádosti statutárního města Most výjimku ze zákazu veřejné podpory ve prospěch společnosti **NEMAK EUROPE**. Formou veřejné podpory je prodej pozemků o celkové výměře 305 479 metrů čtverečních za zvýhodněnou cenu jedné koruny za metr čtvereční. Hodnota veřejné podpory nesmí překročit devětačtyřicet procent celkové hodnoty investičních nákladů vhodných na poskytnutí podpory a vztahujících se k investičnímu projektu, tedy 4 363,94 milionů korun. Investice bude zachována po dobu skutečného čerpání slevy na dani z příjmu, nejméně však pět let.

- Předseda ÚOHS uložil pokutu 250 tisíc korun společnosti **VARI, a.s.** Zamítl tak rozklad podaný uvedenou společností a potvrdil rozhodnutí úřadu v tom, že společnost VARI porušila zákon o ochraně hospodářské soutěže, neboť uzavírala zakázané dohody na trhu jednonápravových malotraktorů a na trhu strojů pro úpravu travnatých ploch v ČR. Firma VARI si zavázala kupující, aby při dalším prodeji jejího zboží dodržovali předem stanovené ceny. Dále pak mělo být zboží dodávané účastníkem řízení prodáváno pouze prodejcem, kteří mají uzavřenou smlouvu se společností VARI. **Takové dohody jsou podle zákona o ochraně hospodářské soutěže zakázané a neplatné.**

ZÁŘÍ

- ÚOHS ukončil šetření v oblasti distribuce pohonných hmot. Úřad vydal 4. září rozhodnutí, kterým zakázal zjištěnou aplikaci sladování cen a zároveň uložil pokutu, která v celkové výši dosahuje řádově několik set milionů korun. **Jedná se o nejvyšší pokutu v historii úřadu. „Šetření bylo dlouhodobé, poměrně složité, tak jak bývá u kartelových dohod zvykem. Objektivnímu posouzení tohoto cenového problému věnoval úřad velké úsilí a čas, aniž by měl jakoukoliv podporu od jiného státního orgánu,“ uvedl předseda Bednář.**

Účastníci řízení proti tomuto prvoinstančnímu rozhodnutí podali rozklad.

Úřad v souvislosti s případem prošetřil stížnosti dvou ze šesti společností, které se proti rozhodnutí úřadu odvolaly. Společnosti Shell a Conoco podaly k předsedovi úřadu své námitky proti údajnému porušení paragrafu 24 zákona o ochraně hospodářské soutěže, týkajícího se předmětu obchodního tajemství. Předseda ÚOHS Josef Bednář na základě tohoto dopisu okamžitě nařídil prošetření celé záležitosti. **Z výsledku šetření vyplynulo, že úřad v daném případě nepochybil.** Tedy ve způsobu, jakým prvostupňový orgán podle správního řádu vyznamenal účastníky řízení o podaných rozkladech, **k porušení obchodního tajemství nedošlo.** Uvedené společnosti označily ve svých rozkladech za obchodní tajemství veškeré informace, tedy například i seznam všech účastníků řízení podávajících rozklad, či fakt, že podávají rozklad k předsedovi úřadu a že nesouhlasí s výrokem úřadu. Podání proto ve značném rozsahu obsahuje skutečnosti, které nejsou skutečnostmi obchodní, výrobní či technické povahy souvisejícími s podnikem. Ve zbylé části textu pak nejde o informace neznámé obchodním kruhům. Naopak jsou známy široké veřejnosti (např. že sledují ceny konkurence) – a to z masmédií. Navíc uvedené společnosti například označili za své obchodní tajemství skutečnost, že se snaží poskytovat kvalitní služby! **Z těchto důvodů ÚOHS nepovažuje námitky společností Shell a Conoco za oprávněné.**

- Úřad pro ochranu hospodářské soutěže povolil se závazky spojení společností **AGROFERT HOLDING, a.s. a UNIPETROL, a.s.** Tři závazky uvedené v rozhodnutí byly stanoveny ve prospěch zachování a rozvíjení účinné soutěže. Přijetím těchto závazků ze strany Agrofertu, kterých ÚOHS v průběhu správního řízení dosáhl, úřad reagoval na námitky proti spojení vznesené ze strany společnosti Agropol Group ve vztahu **k trhu dusíkatých hnojiv.** V převážné části své činnosti společnosti AGROFERT HOLDING a UNIPETROL nejsou stávající nebo potenciální konkurenti a na spojení lze nahlížet jako na spojení převážně konglomerátního charakteru. **„Převážná, rozhodující část výrobních portfolií obou společností se nepřekrývá. Konglomerátní fúze na rozdíl od některých horizontálních a vertikálních fúzí obecně nevedou ke vzniku podstatných obav z narušení hospodářské soutěže,“** konstatoval předseda ÚOHS Josef Bednář.

ÚOHS rozhodl ve věci v třicetidenní správní lhůtě. Lhůta však po většinu doby trvání správního řízení (bylo zahájeno v únoru) neběžela z důvodu nedodání potřebných dokumentů ze strany účastníka řízení.

- Úřad vydal rozhodnutí, kterým povolil spojení pojišťoven **Generali a Zürich.** **„Podmínkou je ovšem splnění závazku, přijatého ve prospěch zachování účinné soutěže,“** uvedl předseda antimonopolního úřadu Josef Bednář. Společnost Generali Pojišťovna se zavazuje zajistit poskytování pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře nejméně v současném rozsahu. A to co do objemu uzavřených pojistných smluv a upsaného rizika, pokud jí v tom prokazatelně nezabrání objektivní skutečnosti, zejména nemožnost získat odpovídající zajištění. Uvedená podmínka platí alespoň do doby, než budou zákonem umožněny i další formy zajištění klientů cestovních kanceláří v úpadku. Spojením dojde k navýšení hospodářské a finanční síly pojišťovny Generali. S ohledem na nízké podíly, kterých společnost Generali na většině relevantních trhů po spojení dosáhne, a vzhledem ke specifické situaci na trhu pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře, která je značně limitována objemem poskytnutého zajištění, platnou právní úpravou a rozhodnutím společnosti Zürich ukončit své aktivity na území České republiky, však nedojde v příčinné souvislosti s posuzovaným spojení k podstatnému narušení hospodářské soutěže.

- Nakladatelství Linde vydalo **komentář k zákonu o ochraně hospodářské soutěže** autorského kolektivu pracovníků ÚOHS pod vedením předsedy Bednáře. Součástí publikace jsou i obecné výjimky ze zákazu dohod narušujících soutěž, které jako prováděcí vyhlášky úřadu k zákonu nabyly účinnosti stejně jako tento nový zákon 1. července loňského roku.

ŘÍJEN

- Předseda Bednář uložil ve svém druhoinstančním rozhodnutí pokutu v úhrnné výši **2 570 000 Kč** za uzavření cenové kartelové dohody, týkající se insemináčnických dávek plemenných býků, mezi osmi plemenářskými podniky na trhu šlechtění a chovu skotu. Tato kartelová dohoda směřovala ke sjednocení cen za tyto produkty a měla samozřejmě negativní dopady zejména na chovatele skotu, kteří měli omezenou možnost výběru produktu z hlediska ceny a kvality. Nelze vyloučit, že cenová dohoda vedla v konečném důsledku i ke zbytečnému zvyšování cen s negativními dopady na konečného spotřebitele. Kartelová dohoda se svými účinky týkala celé republiky a soutěžitelé v celku zahrnovali trh přesahující padesát procent.

Nejvyšší pokutu **půl miliónu korun** musí zaplatit společnost Holding Českomoravská plemenářská unie, k.s. další sankce jsou následující: Jihočeský chovatel, a.s. - **300 000 Kč**, REPROGEN, a.s. - **300 000 Kč**, PLEBO BRNO, a.s. **300 000 Kč**, AGRO - Měřín, a.s. **300 000 Kč**, Plemenáři Brno, a.s. **270 000 Kč**, CHOVSERVIS, a.s. **300 000 Kč**, PLEMENÁŘSKÉ SLUŽBY, a.s. **300 000 Kč**. **Protisoutěžního jednání se uvedené společnosti dopustili v letech 1998-2001** (s výjimkou společnosti Plemenáři Brno, ta pouze do konce roku 2000).

- *ÚOHS navštívil **Hospodářský výbor Poslanecké sněmovny v čele se svým předsedou Josefem Hojdarem.** „Tuto návštěvu jsem vnímal nejen jako ujasnění si určitých souvislostí s projednávanou rozpočtovou kapitolou úřadu, ale i jako snahu poslanců seznámit se hlouběji s činností antimonopolního úřadu, jehož významná rozhodnutí znali pouze prostřednictvím médií,“ konstatoval při této příležitosti předseda Bednář.*

- Předseda Úřadu vydal druhostupňové rozhodnutí ve věci prodloužení výjimky ze zákazu dohod narušujících soutěž ve prospěch tzv. **poolu pojišťoven**. Doba trvání výjimky týkající se společného postupu pojistitelů při pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře se prodlužuje do konce roku 2003. Předseda antimonopolního úřadu však ve svém rozhodnutí ze dne 25.10.2002 stanovil několik významných podmínek. **„Pool nesmí jednotlivé účastníky řízení omezovat v možnosti samostatného poskytování záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře. Tato podmínka se týká i výše pojistného, která nesmí být poolem ovlivňována. Na trhu existují pojišťovny, které jsou schopny pojištění záruky poskytovat samostatně. Není tedy důvod, aby pool těmto subjektům bránil v samostatném poskytování pojištění záruky,“** uvedl předseda ÚOHS Josef Bednář. Účastníci řízení, tedy pojišťovny Allianz, Česká podnikatelská pojišťovna, Česká pojišťovna,

Generali, IPB, Kooperativa, Pojišťovna České spořitelny a UNIQA, mají dále po dobu trvání výjimky povinnost vést data o zabezpečení pojištění cestovních kanceláří a předložit je ÚOHS. Pojišťovny navíc musí přijmout taková opatření, která by po ukončení platnosti výjimky umožnila účastníkům řízení samostatné poskytování uvedeného pojištění. Celkem tříletá doba trvání výjimky se jeví dostatečnou pro učinění takových opatření, jež by účastníkům řízení po ukončení platnosti výjimky umožnila poskytovat jmenované pojištění záruky samostatně. Přitom riziko spojené s pojištěním cestovních kanceláří je pro jednotlivé pojišťovny zanedbatelné.

Česká republika uzavřela jako jedna z prvních kandidátských zemí na vstup do Evropské unie kapitolu hospodářská soutěž. Rozhovor s předsedou ÚOHS Josefem Bednářem na toto téma:

Jak složitý proces bylo uzavírání této kapitoly?

Hospodářská soutěž je jedním ze základních pilířů, na kterých je postavena Římská smlouva, jakožto právní základ existence Evropských společenství. Proto také věnuje i Evropská unie prostřednictvím Evropské komise velkou pozornost stavu, jak jsou jednotlivé asociované země z hlediska hospodářské soutěže připraveny na vstup do unie. Není žádným tajemstvím, že kapitola hospodářská soutěž byla v České republice a jiných zemích pod ostrým zorným úhlem zejména z pohledu poskytování státní pomoci jednotlivým podnikům. Jsem rád, že Úřad pro ochranu hospodářské soutěže velmi významně svojí kvalifikovanou prací přispěl k uzavření této kapitoly.

Uzavírání kapitoly ovšem nebylo jednoduchou záležitostí...

Základními okruhy problémů byla veřejná podpora poskytovaná do oblasti ocelářství a veřejná podpora poskytovaná bankám. V žádném případě se však tyto výhrady publikované v hodnotících zprávách Evropské komise řadu let, netýkaly činnosti úřadu. Naopak činnost ÚOHS byla ze strany příslušných institucí Evropské unie hodnocena velmi kladně, což se také projevilo v závěrečné hodnotící zprávě. Problémem je podpora, která byla udělena v době, kdy ještě Úřad pro ochranu hospodářské soutěže kompetenci v oblasti veřejné podpory neměl, tedy období do prvního května 2000. Do té doby bylo monitorující jednotkou Ministerstvo financí, které nemělo dostatek pravomocí k tomu, aby mohlo rozhodovat. Velmi úzký dialog mezi experty Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, Ministerstva financí, ČNB a experty Evropské komise nadále intenzivně pokračuje a směřuje k tomu, abychom vytvořili prostředí právní jistoty tak, aby po našem vstupu do unie se ani ČR ani jednotliví podnikatelé nevystavovali riziku, že by museli některou z veřejných podpor vrátit. Proto ÚOHS 1. listopadu předložil komisi celkový soupis veřejné podpory do oblasti bankovníctví. Nyní bude následovat jeho posouzení ze strany antimonopolního úřadu a Evropské komise.

Jaký je současný stav v oblasti ocelářství?

Zde je problém téměř vyřešen. Dosud nebylo možné udělit žádnou veřejnou podporu, což také Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v několika případech dokladoval, neboť obecná výjimka vypršela v roce 1997. Česká republika od té doby prodloužení výjimky neobdržela, což se pravděpodobně stane v nejbližších dnech. Restrukturalizační plán, který byl ze strany Evropské komise podmínkou pro prodloužení této výjimky, byl již předložen a předběžně důkladně posouzen. Opakovaně zdůrazňuji, že ocelářství se řadí mezi citlivé sektory, kam veřejná podpora nepřichází v rámci EU vůbec v úvahu. Evropská unie zemím, které jsou z hlediska rozvoje hospodářství méně vyvinuté uděluje ale za určitých podmínek výjimku. Nyní již probíhá postupné schvalování této výjimky a konečné slovo bude mít Výbor pro přidružení. I zde, v oblasti ocelářství, ÚOHS svými posudky, stanovisky a hlavně rozhodovací praxí posuzoval každou veřejnou podporu striktně podle závazků vyplývajících z Evropské dohody, kterými se Česká republika vůči unii zavázala. Proto také pozitivní hodnocení úřadu ze strany EU přispělo k uzavření této kapitoly v této oblasti.

LISTOPAD

- Předseda ÚOHS se v Bruselu zúčastnil konference o spojování podniků. Hlavním cílem setkání odborníků na fúze bylo uzavřít diskusi o hodnocení současné praxe posuzování spojení podniků v Evropské unii a o návrzích na její budoucí změnu.

- *Předseda Josef Bednář za účasti italského velvyslance Paola Faioly a dalších hostů z Německa a Evropské komise v Brně slavnostně zahájil dvouletý **twinningový program** vzájemné spolupráce. Twinningové projekty pomáhají za asistence členských států EU kandidátským zemím při harmonizaci domácího soutěžního práva s evropským systémem, což se týká nejen přijetí klíčových norem, ale i jejich aplikace v praxi. „**K nedávnému uzavření kapitoly hospodářská soutěž přispěla nejen činnost pracovníků našeho úřadu, ale i spolupráce s experty jiných antimonopolních úřadů,**“ uvedl předseda ÚOHS.*

- Úřad povolil výjimku ze zákazu veřejné podpory společnosti **ŠKODAEXPORT, a.s.** Formou státní pomoci je prominutí závazku z přepočtu devizových aktiv a pasiv ve výši 29,5 milionů korun a kapitalizace pohledávek Ministerstva financí ve výši 4,41 miliard korun, a to jejich vkladem do základního jmění Škodaexportu, a.s. Zmíněnou podporu ÚOHS povolil za následujících podmínek: Ministerstvo financí musí předložit úřadu do půl roku zprávu o plnění schváleného restrukturalizačního plánu Škodaexportu, která bude aktualizována každých následujících šest měsíců a po ukončení restrukturalizace bude předložena závěrečná hodnotící zpráva o jejím průběhu. Restrukturalizační plán bude realizován nejpozději do konce roku 2004 a ministerstvo financí zajistí jeho plnou implementaci pro roky 2002 až 2004.

- *ÚOHS navštívil velvyslanec Evropské komise v ČR Ramiro Cibrian. „**S panem velvyslancem Cibrianem jsme se shodli, že naše republika je v oblasti hospodářské soutěže na vstup do EU připravena,**“ uvedl po setkání předseda ÚOHS Josef Bednář.*

PROSINEC

- ÚOHS pravomocně uložil pokutu 300 000 Kč Středisku cenných papírů (SCP) za zneužití dominantního postavení. SCP zpoplatnilo službu vedení cenných papírů na účtech majitele tak, že **z celkového počtu cca 3 milionů majitelů cenných papírů zapsaných ve Středisku byla tato cena fakturována pouze cca jednomu až dvěma promile klientů**, kteří tak hradili celkové náklady na tuto službu. Nový ceník také nezměnil skutečnost, že informační služby pro státní orgány byly poskytovány zdarma. Středisko hradilo náklady, které mu vznikly v souvislosti s jejich poskytováním z příjmů z jiných služeb, které muselo adekvátně navýšit. **„Tím vznikla újma těm spotřebitelům, kteří tyto náklady hradili, i když si příslušné služby nevyžádali,“ uvedl předseda Bednář.** Z uvedených důvodů je Středisko cenných papírů povinno do tří měsíců přijmout taková opatření, která odstraní závadný stav.

- Úřad pro ochranu hospodářské soutěže vydal **10. prosince rozhodnutí, kterým povolil spojení ČEZ s pěti distribučními společnostmi (Středočeská energetická, Východočeská energetika, Severočeská energetika, Západočeská energetika a Severomoravská energetika).** „Toto rozhodnutí úřad podmínil třemi strukturálními podmínkami ve prospěch zachování účinné soutěže,“ uvedl předseda Bednář.

Hlavní rozdíly mezi elektroenergetikou a plynárenstvím

Jedním z hlavních rozdílů mezi elektroenergetikou a plynárenstvím je skutečnost, že plynárenský sektor **doposud je plně regulován** ze strany Energetického regulačního úřadu. Zatímco v elektroenergetice **již v současné době existuje účinná hospodářská soutěž jak na trhu výroby elektrické energie**, tak od 1. ledna 2002 **i na trhu dodávek elektrické energie oprávněným zákazníkům**, v oblasti plynárenství konkurence ve skutečnosti **neexistuje**, a například na úrovni těžby zemního plynu v České republice **ani nikdy existovat nemůže**. Drtivou většinu zemního plynu do České republiky dováží z Ruska či Norska společnost Transgas, a.s. **na základě dlouhodobých smluv, na rozdíl od krátkodobého charakteru smluv uzavíraných v oblasti elektroenergetiky.** Regionální distribuční společnosti působí pouze v rovině distribuce plynu, což je ze zákona na vymezeném území monopolní činnost, **a nepůsobí**, na rozdíl od elektroenergetických distribučních společností, **v roli obchodníků**, kteří by mezi sebou soutěžili o dodávky oprávněným zákazníkům. Počátek liberalizačního procesu, který umožní konkurenci v oblasti obchodování s plynem, je dle platné legislativy datován **až k 1. lednu 2005**, tedy na dobu, kdy v elektroenergetice kromě domácností budou mít možnost výběru svého dodavatele téměř všichni odběratelé.

Situace v elektroenergetice je tak díky liberalizaci a otevírání trhů diametrálně odlišná než v plynárenství. V současné době v České republice **působí několik desítek významných výrobců** elektrické energie, kteří sice nedosahují ani zdaleka úrovně tržního podílu společnosti ČEZ, a.s. (cca 70%), představují však **významný konkurenční tlak** a potenciál pro další rozvoj konkurence, zejm. s ohledem na postupně rozšiřující se okruh oprávněných zákazníků. O tom svědčí i nárůst podílu nezávislých výrobců elektrické energie na dodávkách distribučním společností v důsledku existence volby jejich dodavatele pro určitou skupinu

oprávněných zákazníků. Tato skupina se bude dále rozšiřovat v souladu s energetickým zákonem.

Další rozdíl mezi elektroenergetikou a plynárenstvím spočívá ve **způsobu zajištění plynulé spotřeby** jednotlivých energetických médií. Zatímco **udržení plynulé spotřeby elektrické energie** je obsluhováno prostřednictvím tzv. **podpůrných služeb**, což je trh, na kterém v současné době **existuje určitá míra konkurence** ze strany dalších šesti na společnosti ČEZ nezávislých výrobců elektřiny (s tím, že počet dodavatelů podpůrných služeb se může s rozvojem technického vybavení výrobců dále zvyšovat), službu obdobného charakteru v plynárenství **představuje uskladňování zemního plynu**. Na tomto trhu působí v současné době pouze společnost Transgas, a.s. a společnost Moravské naftové doly. Existence alespoň jednoho nezávislého soutěžitele na trhu skladování zemního plynu byla zajištěna Úřadem podmínkami v rozhodnutí o povolení spojení RWE Gas/Transgas/RDS.

Josef Bednář
předseda ÚOHS

- Předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže povolil výjimku ze zákazu veřejné podpory ve prospěch společnosti **Nová huť**.

Výjimka se týká:

- provozního úvěru poskytnutého Konsolidační bankou Praha v celkové výši 750 mil. Kč,
- postoupení úvěrových pohledávek České konsolidační agentury za společností Nová huť (NH) v nominální výši 3800 mil. Kč společnosti LNM Holdings N.V. za 10,86 mil. USD,
- úhrady závazku NH plynoucího z emitovaných dluhopisů ve výši 1254 mil. Kč Českou konsolidační agenturou,
- prominutí penále z DPH ze strany Ministerstva financí, což představuje státní pomoc ve výši 93,779743 mil. Kč,
- prominutí části exekučních nákladů ve výši 3 mil. Kč z celkové částky ve výši 14,152110 mil. Kč ze strany Ministerstva financí, které představuje veřejnou podporu ve výši 3 mil. Kč.

„V minulosti nebylo možné veřejnou podporu do oblastí ocelářství povolit z důvodu neexistence výjimky pro české hutnictví ze strany Evropské unie,“ uvedl předseda ÚOHS Josef Bednář, který pomoc Nové huti odsouhlasil za určitých podmínek. Poskytovatelé podpory (Ministerstvo financí a Ministerstvo průmyslu a obchodu) musí zajistit, že poskytování pomoci bude plně v souladu s podmínkami stanovenými v dokumentu Společná pozice EU ze dne 22. října 2002. Dále bude vypracován harmonogram implementace programu restrukturalizace NH včetně plánu na snížení kapacit a tento materiál odsouhlasený Evropskou komisí bude podobně jako upravený podnikatelský plán společnosti do konce příštího roku předložen ÚOHS. Antimonopolnímu úřadu má být podle stanovených podmínek také do konce roku 2003 předložena hodnotící zpráva o průběhu restrukturalizace společnosti, která bude aktualizována každých následujících šest měsíců až do 1. března 2007. Poslední podmínka rozhodnutí stanoví, že musí být umožněn přístup expertů pověřených Evropskou komisí a ÚOHS na pozemky Nové huti a zajištěna možnost nahlížet do jejích obchodních knih a jiných obchodních záznamů, pořizovat si z nich výpisy a na místě požadovat vysvětlení.

- Úřad pro ochranu hospodářské soutěže vydal předběžné opatření na trhu **distribuce tisku**. Úřad uložil vydavatelům MAFRA, VLTAVA-LABE-PRESS, RINGIER ČR a Československý sport obnovit distributorovi, společnosti Mediaprint & Kapa Pressegrasso dodávky periodického tisku.

PF 2003

**Veselé Vánoce a šťastný nový rok
přeji pracovníci ÚOHS**